

Mottagare

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun

2021-03-04

Funktionsrätt Uppsala kommuns yttrande över detaljplan för Bälinge 1:51 (PBN 2015-002345)

Funktionsrätt (tidigare HSO) Uppsala kommun har tagit del av rubricerat ärende, som fanns att hitta på Uppsala kommuns plan- och byggnadsnämnds hemsida, och yttrar sig över detta under granskningstiden.

Sammanfattning

Funktionsrätt anser, i enlighet med 1 kap. 1 § i plan- och bygglagen samt Uppsala kommuns *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*, att alla nybyggnationer i Uppsala kommun ska vara tillgängliga för alla boende i kommunen och därför måste hänsyn tas till alla typer av funktionsnedsättningar. Funktionsrätt yttrade sig över denna detaljplan under samrådstiden (då under vårt tidigare namn *HSO Uppsala kommun*). Vi har noterat i samrådsredogörelsen att man har uppmärksammat de frågor vi lyfter men att man har valt att inte föra in dessa som krav. Man skriver att "detaljplanen möjliggör att god tillgänglighet uppnås". Funktionsrätt anser att det inte ska "möjliggöras" att tillgänglighet uppnås utan att det ska säkerställas.

"Tillgänglighet" är ett begrepp som innefattar mycket mer än de krav som lagen ställer på nivåskillnader och Funktionsrätt anser att Uppsala kommun bör ställa sig på en högre nivå än lagens minimikrav. Detaljplanen bör säkerställa att alla typer av funktionsnedsättningar, som syn- och hörselskadade, människor med svag orienteringsförmåga, personer med allergi eller överkänslighet, personer med neuropsykiatriska eller kognitiv funktionsnedsättning, m.fl. faktiskt kan leva i Uppsala på lika villkor som övrig befolkning. När man bygger om eller bygger ut Uppsala bör kommunen utgå ifrån universell design som är tillgänglig för alla från början i stället för att behöva anpassa stadsmiljön i efterhand.

Därför anser Funktionsrätt att Uppsala kommun bör skriva in i detaljplanen

- Att flerbostadshuset byggs med minst tre våningar,
- Att parkeringsplatser för rörelsehindrade skrivs in i plankartan,
- Att de växter och träd som planteras inom området är doftfria och inte sådana som ger pollenallergi (främst björk),

Minst tre våningar för flerbostadshus

För att de planerade flerbostadshusen ska vara tillgängliga för fler personer med funktionsnedsättning krävs att fastigheterna innehåller hiss. Funktionsrätt menar att man bör kravställa att alla byggnader är minst tre våningar så de installeras med hiss, i enlighet med plan- och byggförordningens tredje kapitel.

För personer med rörelsehinder

Att kommunen väljer att inte markera ut parkeringsplatser för rörelsehindrade redan i detaljplanen har tidigare lett till att man i efterhand har upptäckt att parkeringsplatserna hamnar på en plats där de är oanvändbara. Byggherren har visserligen lagstiftningen att förhålla sig till men av erfarenhet har vi lärt oss att planen i slutändan inte alltid går ihop med omgivningen. Därför vill Funktionsrätt att man inskriver parkeringar för rörelsehindrade i detaljplanen, vilket man har rätt till i enlighet med 4 kap. 13 § 2 p. plan- och bygglagen. Att ge byggherren frihet att placera ut parkering för rörelsehindrade i efterhand, utan kontroll över att de blir praktiskt användbara, är att prioritera byggherrens intressen före alla de personer som lever med ett rörelsehinder. En prioritering som Uppsala kommun inte bör göra.

Vegetation

Personer med pollenallergi är starkt påverkade av sin närmiljö. Funktionsrätt anser därför att alla växter och träd som planteras i området ska vara doftfria samt att växter och träd som ger pollenallergi, främst björk, inte planteras inom områden där alla invånare ska kunna vistas på samma villkor. Funktionsrätt vill tydliggöra vikten av att allergiframkallande träd, främst björk, som hamnar inom området eller vid entréer och luftintag bör tas bort eller ersättas. Det samma gäller även för doftande växter. För gräsytor bör man använda gräsfröblandningar som innehåller mycket tuvbildande gräs med inslag av grässorter som sprider sig som utlöpare.

Att reglera vegetation inom området i detaljplanen är helt enligt med 4 kap. 10 § plan- och bygglagen. Det är åtgärd som Funktionsrätt anser att kommunen bör ta för att försäkra sig om allas lika rätt att vistas i området.

2021-03-04

Michael Jestin

Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun